NN 38/2018 (25.4.2018.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-6199/2014 od 29. ožujka 2018.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

741

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Ingrid Antičević Marinović, predsjednica Vijeća, te suci Mato Arlović, Snježana Bagić, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić i Miroslav Šumanović, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Jozo Mršić iz Zagreba, na sjednici održanoj 29. ožujka 2018. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Općinski građanski sud u Zagrebu dužan je donijeti odluku u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem: P-4887/17 u roku od tri (3) mjeseca, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositelju ustavne tužbe određuje se primjerena naknada zbog povrede prava zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 7.600,00 kn.

IV. Naknada iz točke III. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Jozo Mršić (u daljnjem tekstu: podnositelj) podnio je 27. kolovoza 2014. ustavnu tužbu smatrajući da mu je zbog dugotrajnosti parničnog postupka koji se vodi pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu pod brojem: P-5456/12 (sada broj: P-4887/17) povrijeđeno ustavno pravo na suđenje u razumnom roku zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka pribavljen je spis Općinskog građanskog suda u Zagrebu broj: P-4887/17

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

3. Parnični postupak pred Općinskim sudom u Zagrebu (sada: Općinski građanski sud u Zagrebu) pokrenut je tužbom podnositelja od 17. studenoga 2008. radi predaje stvari u posjed.

Podnositelj je 12. srpnja 2011. Vrhovnom sudu Republike Hrvatske podnio zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku zbog dugotrajnosti postupka koji se vodi pred Općinskim sudom u Zagrebu pod brojem P-5456/12.

Vrhovni sud je rješenjem broj: Gzp-1972/12-5 od 30. siječnja 2013. naložio Općinskom građanskom sudu u Zagrebu da u predmetu broj: P-5456/12 donese odluku u roku od 8 (osam) mjeseci, računajući od dana dostave rješenja, dok je podnositelju zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku određena i primjerena naknada od 2.000,00 kuna.

Općinski građanski sud u Zagrebu je 9. travnja 2013. zaprimio navedeno rješenje.

Predsjednica Općinskog građanskog suda u Zagrebu, odlučujući o podnositeljevom zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, rješenjem broj: Su-Gzp I-477/13 od 24. siječnja 2014. odredila je uređujućem sucu rok od šest (6) mjeseci za rješavanje predmeta broj: P-5456/12.

Općinski građanski sud u Zagrebu održao je ročišta: 10. lipnja 2013., 6. rujna 2013., 4. studenoga 2013., 25. studenoga 2013., 17. ožujka 2014., 9. svibnja 2014. i 16. lipnja 2014. na kojem je zaključena glavna rasprava.

Presudom broj: P-5456/12-56 od 16. lipnja 2014. Općinski građanski sud u Zagrebu djelomično je usvojio (točka I. izreke), a djelomično odbio (točka II. izreke) tužbeni zahtjev podnositelja, te je navedenom presudom odbijen protutužbeni zahtjev tuženika – protutužitelja (točka III. izreke).

Županijski sud u Slavonskom Brodu, Stalna služba u Požegi presudom i rješenjem broj: Gž-2306/2014-4 od 6. listopada 2015. odbio je žalbu tuženika – protutužitelja te je potvrdio prvostupanjsku presudu u pobijanom odbijajućem dijelu (točka III. izreke), dok ju je rješenjem ukinuo u pobijanom dosuđujućem i pobijanom odbijajućem dijelu (točke I. i II. izreke) te je vratio predmet na ponovni postupak.

Općinski građanski sud u Zagrebu održao je ročište 12. veljače 2016. na kojem je određeno da će se provesti vještačenje radi utvrđivanja visine vrijednosti stvari.

Vještak je nalaz i mišljenje dostavio sudu 2. svibnja 2016.

Predsjednica Općinskog građanskog suda u Zagrebu odlučujući o podnositeljevom zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, rješenjem broj: Su-Gzp I-105/16 od 13. lipnja 2016. odredila je uređujućem sucu rok od dvanaest (12) mjeseci za rješavanje predmeta broj: P-7444/15.

Općinski građanski sud u Zagrebu presudom broj: P-7444/15-77 od 21. srpnja 2016. djelomično je usvojio tužbeni zahtjev podnositelja (točka I. izreke), dok ga je s preostalim dijelom odbio (točka II. izreke).

Županijski sud u Slavonskom Brodu, Stalna služba u Požegi rješenjem broj: Gž-1696/2016-4 od 4. rujna 2017. ukinuo je u cijelosti presudu Općinskog građanskog suda u Zagrebu od 21. srpnja 2016. te predmet vratio na ponovni postupak.

Općinski građanski sud u Zagrebu održao je ročišta: 10. studenoga 2017. i 2. veljače 2017.

U trenutku donošenja ove odluke predmet Općinskog građanskog suda u Zagrebu broj: P-4887/17 nije okončan.

III. MJERODAVNA PRAKSA

4. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).

U rješenju broj: U-IIIA-322/2014 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je i daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakonom o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud:28/13). U glavi VI. ZoSud-a:28/13 pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi, drugačiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud:28/13 do danas je izmijenjen Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 33/15.). Tekst Zakona o sudovima koji je danas na snazi u ovoj se odluci skraćeno označava kraticom: ZoSud:28/13-33/15.

5. Pregled pravila sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku u razdoblju od 2002. do 2013. godine (stupanja na snagu ZoSud-a:28/13-33/15) Ustavni sud dao je u odluci broj: U-IIIA-1031/2014 od 27. travnja 2016. (»Narodne novine« broj 50/16.).

IV. DOPUŠTENOST USTAVNE TUŽBE

6. U rješenju broj: U-IIIA-322/2014 Ustavni sud je, u vezi sa svojom nadležnošću u zaštiti ustavnog prava na suđenje u razumnom roku nakon stupanja na snagu ZoSud-a:28/13, zauzeo sljedeće stajalište:

»5. Polazeći od članka 29. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske ('Narodne novine' broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) te članaka 62. i 63. Ustavnog zakona, a imajući u vidu da je zakonodavac u ZoSud-u/13 propisao pravna sredstva za ubrzanje sudskih postupaka i za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, Ustavni sud, vezano uz svoju nadležnost u zaštiti ustavnog prava na suđenje u razumnom roku, utvrđuje sljedeća pravila:

– povreda ustavnog prava na suđenje u razumnom roku, to jest dugotrajnost postupka odlučivanja o glavnoj stvari u kojoj se odlučuje o pravima i obvezama podnositelja odnosno o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, kao i djelotvornost pravnih sredstava po ZoSud-u/13, u svakom pojedinom konkretnom slučaju može biti ispitana u postupku pokrenutom ustavnom tužbom podnesenom na temelju članka 62. Ustavnog zakona (u povodu odluke o glavnoj stvari /meritumu/ nakon iscrpljenog dopuštenog pravnog puta) ili u postupku pokrenutom ustavnom tužbom na temelju članka 63. Ustavnog zakona (dok postupak o glavnoj stvari još nije okončan);

– pored općih postupovnih pretpostavki koje mora ispunjavati svaka ustavna tužba, pretpostavka za odlučivanje o ustavnoj tužbi u kojoj je istaknuta povreda ustavnog prava na suđenje u razumnom roku (bilo na temelju članka 62. ili članka 63. Ustavnog zakona), u pravilu jest i ta da je podnositelj prethodno koristio sva dopuštena pravna sredstva protiv nerazumne duljine postupka.«

7. Sukladno citiranom stajalištu Ustavnog suda, jedna od pretpostavki za dopuštenost ustavne tužbe podnesene na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) jest ta da je podnositelj prethodno koristio dopušteno pravno sredstvo protiv nerazumne duljine postupka.

8. Podnositelj je 12. srpnja 2011. podnio Vrhovnom sudu prvi zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku. Njegov zahtjev prihvaćen je te je rješenjem od 30. siječnja 2013. Općinskom građanskom sudu u Zagrebu naloženo da u roku od osam (8) mjeseci donese odluku u predmetu broj: P-5456/12, a podnositelju je određena primjerena naknada od